

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár:

Egész évre 6 kor. félévre 3 kor. egye szám 20 fillér.
Élőzetési pénzek és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőség, közleményes a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábos petisors egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fill. Bélyegülj 60 fill. Nyitlitter petisora 50 fill.

Magyarország és a vilákiállítás.

A világ azon iskolájában, mely most Párisban megnyílt, Magyarország a magasabb osztályokat látogatja. A vilákiállítás magyar csoportja egyike volt ez elsőeknek azok között, melyek a leghamarabb nyíltak meg és általános a nézet Párisban s a kiállítást látogató idegenek között, hogy a magyarok ez alkalommal derekasan kitétek magukért. A francia sajtó is elismeréssel és dicsérettel emlékezik meg arról, amit produkáltunk. Elismeréssel tartozunk a haza mindazon illetékes faktorainak, akiknek sikerült kiállításunkat köszönhetjük.

Az erkölcsi siker tehát megvolna már és most várjuk az anyagit. De megjegyezni óhajtuk, hogy egy kiállítással, legyen az akár helyi érdekű, akár országos, akár vilákiállítás, soha olyan anyagi sikert elérni nem lehet, mint erkölcsit. Ez már a dolog természetéből folyik. S ezért ne várjuk mi, hogy azért, mert most a magyar csoport a párisi kiállításon megnyerte a külföld tetszését, annak eredménye a

magyar ipar és kereskedelem szemmel látható fellendülése lesz.

Ami anyagi eredményt várhatunk, az abból áll, hogy a külföldnek egy külön és imponáló kiállítás keretében alkalma nyílt megismerni Magyarországot és ez országnak azon képességét, hogy produkálni tud és produktumaival megállja helyét a nagy és művelt nyugati államok versenyében.

Mert sajnos — 1848. óta, midőn egy véres és hatalmas szabadságharc révén vonta magára Magyarország a külföld rokonszenves figyelmét, egész e párisi világtárlatig nem igen nyílt rá alkalom, hogy mint önálló és izmos, nagy nemzet mutatkozzunk be a külföld előtt. Ausztria mindig gondoskodott róla, hogy háttérbe szoruljunk, midőn a világ figyelme a monarkia felé fordult. Valahány vilákiállítás volt Párisban eddig Magyarország mindig Ausztriával együttállított ki és Ausztriának gondja volt rá ilyenkor, hogy Magyarországot csak az a külföldi vegye észre, aki direkt érdeklődik iránta.

Most azonban nem így van. Egy külön hatalmas pavillonban, mely egyike a legtetszettebbeknek, külön e célra szervezett kormánybiztosság vezetése alatt, mely hivatalos ügyekben egyenesen a francia köztársaság kormányával érintkezett — készült a magyar csoport. Mi magunk állítottunk ki és mi magunk reprezentálunk.

S így biztosra vesszük, hogy ez a kiállítás végre elfogja oszlatni a külföld azon balvéleményét, melylyel nemzeti önállóságunkról van. Meggyőződik nemcsak önállóságunkról, de arról is, hogy a nép, mely a Balkán és a művelt nyugat átjáró országutján lakik, hivatást teljesít. A gyűlölködő pánszlávok és dákokórománok és egyéb ellenségei a hazának bizonyára nem fogják most sem elmulasztani, hogy Párisban ártsanak nekünk, de az a remek magyar csoport ott a Szajna partján, ártalmatlanná tesz minden hamis vádaskodást.

Tout Magyarország, a felsőbb tizezer és a középső százezer, Párisba készül a nyáron. Hát csak menjen,

TARGZA.

A jelen.

Hát mindent, mindent eltemessek,
Mi ifjúságom alkotó?
Hát mindent, mindent elfeledjek,
S ne gondoljak többé reá?
Ne írjak többé méla verset?
Ne érezek többé keservet?
Keservet egy leány miatt,
Akit szeretni nem szabad.

A kis várost, a csöndes utcát,
Az egyszerű pajtásokat.
Mindent ami a szívemhez nőtt
Huszonkét hosszú év alatt. . .
Hát mindent, mindent elfeledjem
E küzködéses idegenben,
Hol földön csuszna vágyaim,
Ahol letértek szárnyaim?

Az a világ, amelyben élek
Nem ismer ám ábrándokat.
Munkát kíván, velősorvasztót.
Hideg vizet, kemény agyat.

Dolgozni és előre törni,
Minden akadályt összetörni,
Előre! Viasza nem, lehet
Ki vissza marad, elveszett,

A szívem vérét most ez issza:
A munka láza, mámore.
A régi, tiszta szenvedélyek
Nem térnek vissza már soha,
És oldalán a régi lantnak
A gyöngéd hurok elpattantak.
Mi egykor szent volt énekekem,
Azt most mosolyogva megvetem.

Mégis . . . ha majd egyszer kidülök,
Mint névtelen közkatona
Ha majd végképen kimerülök
S nem kell dolgozni már soha,
Vigyetek el a városomba,
Vigyetek el a nyájas dombra,
Hol süppedő sírok felett
Szabad szellők enyelgenek.

Tudom, ott jól fogok aludni.
Az édes szőlőföld alatt,
Melyből az enyém nem lett semmi,
Csak az a keskeny földdarab.

Ismerős szellő zug fölöttem,
Jó szellemek járnak köröttem.
És hozzá is közel leszek,
Ki a világba kergetett.

ERDŐSI DEZSÓ.

Zagyva humoresk.

A nagyapámot nem ütötte le a hajókötél, a nagyanyám ellenben tábornokné volt, ezt tehát jögezzimnek tekintem — tárczát írok.

Elhatározásom szilárd és megingatlan mint egy ház Ezalatt nem „egyházat” értek, mert ez jogilag nem „ingatlan”.

Praemissis, praemittendis, ekként előrebocsájtottam volna az előrebocsájtandókat rátérve tárczám tulajdonképpen tárgyára, mely két okból érdekes: először, mert nincs, másodsor mert olyast ami nincs, megirni sem éppen szükséges, ezért írom tehát meg őt.

Ha önök is azon véleményen vannak, amelyen én, ugy csak köszönettel lehetek, mert a politika himes mezeje fölött tornyosuló felekek tömkelegéből kibontakozó egyhangú vélemény, sem konkludálhat oly fenkölt magasságban, mint aminőnek ezt jó magam is képzelem.

Megértették? . . .

aki bírja. A czikk elején a világ iskolájának neveztük a párisi tárlatot. Valóban az is. Rengeteg az, amit ott a külföldi ember tanulhat, iparos, kereskedő, földmivelő, tudós egyaránt. Ahova az egész világ mutatóba hordja mind azt, amit legjobbat és leghasznosabban alkotni tud, ott többet tanulhat a figyelmes ember hetek alatt, mint idehaza esztendő alatt.

Az a sok ezer magyar, aki a világkiállítás remekszép útjain fog bolyongani, ne higgye, hogy az ő kötelessége pusztán a szórakozás. A haza, mely neki azt a kivételes módot nyújtja, hogy e költséges paszsziót megengedhesse magának, a haza viszontszolgálatot kér. Nem sokat, csak azt, hogy amit Párisban jót és hasznosat láttak és tanultak, idehaza, a saját kisebb-nagyobb körükben felhasználják és érvényre juttassák.

Különösen szól az iparosoknak, a kik maguk látják legtöbb hasznát annak, amit tanulnak. De szól egyuttal mindenkinek, aki idehaza élethivatást tölt be. Nekünk magyaroknak, bármennyire előrehaladtunk is már, nagyon sokat kell tanulnunk, hogy el ne maradjunk.

És most rokonszenves érdeklődéssel kíséri a magyar nemzet világra szóló tárlatát annak a népek, mely eltévedéseiben és erényeiben is egyaránt nagyszerű. A rokonszenv kölesönös, a francziák is szeretnek bennünket, amint azt már számtalan ízben tapasztalhattuk.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **A Park Klub új igazgatói.** A Park Klub a minap tartott közgyűlésében nagy lelkesedéssel igazgatóvá választotta Szápáry Pál grótot és Bezerédj Viktort.

Én nem és ez éppen kettőnk között a külsőség, ha más nincs.

Amint cikkelyem legelején is kifejténi voltam bátor, a nagyanyám tábornokné volt, így hát jogosan szölok katonai kérdéshez, de első és okhünyök miatt nem teszem.

Azt is elárulom önöknek, hogy a huszársághoz értek legjobban, mert nagyanyám férje gyalogsági tábornok és felesége férje is volt, vagy megfordítva.

Ez utóbbi különösen kiemelendő, mert vannak még maupásig olyan asszonyok is, akik magukat felesleges férjéik feleségének tekintik.

Eppen erről tárgyaltunk legjavában, amikor tárgyalásunk és az ódon kastély erkélyszobájába közegebe három vadortól tuskul be az erdőcsész, erős fegyveres alakja keresztbe veti a lábát, s az ajtóban megállva, így adja elő a tényállást:

— Báró ur, e három jómadarat ismét vadorzáson kaptam, mit csináljak velük?

— Hadd el fiam, — választott a megszólított, majd elbánozik én velük.

— Megbotoztathatnának, elzárni, megfenyíteni könnyű dolog volna, de most az egyszer elnéző leszek, ha olyant mondok, amit el nem hiszek. Hát próbáljátok meg.

— Gyermekekomban kezdi az első — lóra kapva az erdőn vágattam keresztül, egyszerre loam oldalába egy lövést kap. Egy játékos nemtörősen

— **Gyurác Ferencz ev. püspök egyházlátogatása.** Főtisztizteleendő és méltóságos Gyurác Ferencz evangélikus püspök ur, vármegyének ev. gyülekezeteiben egyházlátogatást tartván tegnap érkezett ami járásunkba, Tótkeresztra. A hatóság nevében Pósfay Pongrácz főszolgabíró ur üdvözölte illusztris vendégünket, aki a heten a következő sorrendben látogatja az ev. gyülekezeteket: május 13-án Péterhegyen, 14-én Felső-Csalogányon, 15-én Bedőhegyen, 16-án Battyádon, 17-én Tótmuráczon tartja meg egyházlátogatását. Hozzánk Muraszombatba 17-én az az Csötörtökön délután 4 órakor érkezik; másnap 1/28—1/210-ig a helybeli ev. iskolát vizsgálja meg, 1/210-kor kezdődik az ünnepélyes istentisztelet, ami után közgyűlés fog tartani Délben ő méltóságos tisztelőre közebb lesz a Dobrai-féle vendéglőnek; szombaton reggel pedig tovább utazik Magyarórsra. A közkeveltségű püspök ünnepélyes fogadására mindenütt nagyban készülnek.

— **A magyar nyelvi bizottság utiprogramja.** A vármegye magyar nyelvi bizottsága f. hó 1-én dr. Károlyi Antal királyi tanácsos alispán elnökléte alatt ülést tartott, melyre megjelentek: Stegnüller Károly pápai prélat, Ratkovich Vendel apátkanonok, Halász Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő és dr. Bezerédj István vármegyei főjegyző. A bizottság tudomásul vette mindenekelőtt azt, hogy a szent-gotthárdi és muraszombati járásokból — amelyeknek iskolái kerülnek az idén megvizsgálás alá — összesen 14 tanító, illetve tanítóőnő pályázott a magyar nyelvi alaptól kiosztandó jutalmakra. Ezután a bizottság körútjának programja a következőképpen állapított meg: I. nap Május 28-án reggel 6 óra 6 perczkor indulás Szombathelyről Gyanaufalvára. Vizsgálat Farkasfalván d. e. 8—9-ig, Alsó-Szolnokon d. e. 1/210—1/211-ig, Felső-Szolnokon d. e. 11—1-ig, (ebéd Felső-Szolnokon.) Gyanaufalván d. u. 4—5-ig. Meghálás Felső-Lendván II. nap. Május 29-én vizsgálat Perestón d. e. 10—11-ig. III. nap. Május 30-án vizsgálat Súrtházán d. e. 8—9-ig, Kőhidán d. e. 10—11-ig, Csendlakon 1/212—1/213-ig, (ebéd Muraszombatban) Barkócson d. u. 3—4-ig. (Meghálás Muraszombatban.) IV. nap. Május 31-én vizsgálat Mezőváron d. e. 8—9-ig, Halmoson d. e. 10—11-ig, (Ebéd Muraszombatban) Battyádon d. u. 2—3-ig. Visszatérés Szt-Gotthárdra át este 9 órára Szombathelyre. V. nap. Junius hó 5-én indulás Szombathelyről d. e. 11 órakor Szent-Gotthárd. Innen kocsin Radafalvára. — Vizsgálat Radafalván d. u. 1/24—1/25-ig. Visszatérés Szombathelyre. — A bizottság tagjain kívül a Szombathelyi Nemzeti Szövetség igazgató-ságának több tagja is részt vesz az alispán szives meghívása folytán a körutazásban.

— **A muraszombati közkórház** választmányja f. hó 11-én Pósfay Pongrácz igazgató elnök-

lete alatt ülést tartott, a melyen a többi közt a mult évi számadás tárgyalatott és elfogaltatott, továbbá a jövő évi költségeket lett megállapítva. A választmány dr. Geiger Vilmos kórházi orvos kérelmére fizetését 300 koronáról 400 koronára emelte fel, amely határozat azonban miniszteri jóváhagyást igényel.

— **Tüz Rátkalakon.** Özevgy Leposa Pálné rátkalaki asszonynak az istállója pallásán a minap égő tűz ütött ki, amikor 3 melléképület elégett. Megállapították, hogy az özevgynek Iván nevű fia okozta a tüzet, aki a padlison aludt s a zsebében volt gyufa meggyalult. A beismerésben levő fiút följelentették a muraszombati kir. járásbíró-ságnál.

— **A bűnvádi eljárás és a közigazgatási tisztviselők.** Nem csekély feladatot rótt a bűnvádi perrendtartás a tulontul terhelt járási közigazgatási tisztviselőkre, akik az előnyomozatokat vezetik. Ilvesvármegye közönsége megkereste Vasvármegye törvényhatóságát, hogy a képviselőházhoz intézett föliratát, — melynek értelmében a járási főszolgabírák, illetve a szolgabírói hivatalok szemlélzete a bűnvádi nyomozások alul fölmentesnek, — pártólisába vegye és a törvényhozásnál támogassa.

— **A hadgyakorlatok és a mezei munka.** Nagyfontosságú rendeletet küldött le a földmívelési miniszter a vármegyéhez. E rendelet szerint a közös hadügyminiszter intézkedett, hogy a mezőgazdák és a mezei gazdaságnál alkalmazott egények elő időben hivassanak be fegyvergyakorlatokra, midőn a szántás, vetés és aratási munkálatoknál leginkább nélkülözhetők. A beállható fogatkozások előzetes végett csak azon fegyvergyakorlatokra kötelek tartalékosok, illetve póttartalékosok hivandók be, kik nem tartoznak a mezőgazdák, illetve gazdasági munkások sorába. Ha mégis ilyenek hivatnának be, ezeknek a gyakorlatok alul való fölmentésre vonatkozó kérvényei külön figyelembe veendők.

— **Halál a kénés gyúfákra.** A kereskedelemügyi miniszter tervbe vette, hogy a közhasználatban levő ugynevezett kénés gyúfákat, melyek kénnel vagy foszfórral készülnek, kilitija a forgalomból. A kénés gyúfák használatában van jóészt az oka a tűzveszedelmek nagy számának Magyarországon, sőt ezek egészségtelen kigőzölgésük miatt az emberi életre is ártalmasak és veszedelmesek. Erre való hivatkozással vették tervbe a kénés gyúfák eltűntését és pedig olyképpen, hogy a kormány megvonná a gyártási engedélyt azoktól a gyúfagyártóktól, melyek ilyen veszedelmes gyúfákat készítenek. Mielőbb azonban a miniszter erre vonatkozó rendeletét kiadná, meghallgatta a szaktestületek és a kereskedelmi és iparkamarákat.

— **Hideg nyár lesz.** Már tudniillik csak Falbnak, a németek nagy felhőharuspekseinek jóslása szerint. Az ő jóslásai szerint nagyon hideg

megjelen és azt tanácsolja kenjem be cseresnyefa préselt levélből készült kenőccsel.

Elég hagyj, tudom már cseresnyefa nőtt ki a helyén — ösmerem ezt a mesét. Takarodj . . .

A másik nagy drukkbán elkezd hebegni valomit, végre egy utihistórián beszél e ; hogy lefeküdt a nagy hóban a lovát odakötötte egy karhöz és a mikor reggelre felébredt a lova ott lógott a torony keresztjéhez kötve, ő maga pedig, lent ébredt fel a hó elolvadt.

Puztulj, rivalt rá a báró, hisz ezt pimasz Munchausenből puskáztad.

Ha te sem tudsz érlekesebbet, ugy lecsukatlak — szolt a harmadikhoz.

— Buzakalás-zok között egy különösre találtam. Nagy volt mint egy kocskörök, s ahogy hozzártam . . .

— Ahá — . . . felvett az éjbe, oly magasra nőtt hirtelen, vágott körbe a báró ösme . . .

— Döcsánat az én históriám még csak itt kezdődik — választott szerényen a harmadik. A mint felértem a menyekbe nagy dinomdánom-folyt éppen. Előkelők urak ültek a fehér asztal körül

— Ilohó hisz akkor boldogult édes apámat is láttad ott fent?

— Természetesen ott ül a zenekar előtt, zsi-

A mikor beléptem a menyországba, a zenét abbanhagyták, és a báró ur megboldogult édes atya felkelt és barátságos mosolyal az ajkán, asztalról — asztalra ment — tányórozni . . .

— Hazudsz szemtelen — s felugrott nagy támlásszékéből s pipája szárával akart rárontani, majd adok . . .

A három vadort megszabadult . . .

Ugyebár egész jó história ez és nagyon ügyesen megigondolva, de mert lát czikkem elején kijelentettem, hogy tárczámmak meséje nincs, leplelem önmagamot és kijelentem, hogy azt a miből sem tárgyat, sem értelmet keresni nem lehet, én irtam, így hát állításom helyes, meg a vadortól históriája, Baumbach egy bájos ideája; s csak azt akartam ezzel bebizonyítani, hogy lehet tárczát írni mese nélkül, melynek azonban meséje van, a mint hát bebizonyodott, hogy e tárcza tölem van és még sincs tölem.

Folytatnám, de a Lynchel és már Amerikán kívül is nyert polgárjogot . . . Félek, és abba hagyom tehát .

D'AMANT LEÓ.

s kellemetlen lesz az idei nyár. Folytonosan esni fog, vihar lesz a két hónap, július és augusztus, amely a nyaralás igaz hónapja, valóságos borzalmas lesz. Még hó is fog hullani és a lavina is fog tetetni néhány turistát, aki nem hallgat a viharproféta figyelmeztetésére. Különben az egész örszre és tél eljérére is csak kellemetlen jóslat fall. Októberben sok eső lesz nagy viharokkal, novemberben is sok eső és éppen így decemberben is, különösen Franciaországban Szóval, mindent összevetve, jó lesz a téli gúnyát nyárra is rendeből tartani és kifizetett a kállyát, hogy júliusban és augusztusban futni lehessen.

— **Uj árvaszéki elnök.** A f. hó 7-én megtartott vármegyei közgyűlésen árvaszéki elnökéül István árvaszéki úrnok, helyettes elnök, az így megválasztott elnök aláírása pedig Jánossy Gábor árvaszéki jegyző választatták meg.

— **Tűzeset.** Szapács Mihály buzahelyi lakos házában a minap tűz tört ki eddig ismeretlen okból s a szalmatetőt 530 korona értékben leeggett. A kár biztosítás útján megtérül.

— **Az esküdtörvényszéki lajstromok összeállítására és aláírására** a muraszombati képviselőtestület részéről dr. Uj Károly ügyvéd választott meg.

— **Fagyos szentek.** E hó 12., 13. és 14-ike, vagyis szent Pongrácz, Szervác és Bonifác napjai valóságos rémli a gazdáknak. Általában veve, a költők által annyira dicsőített május hava roppant módon diszkréditálva van a gazdáknak között, mert ebben szoktak a legellenetkezőbb s legveszélyesebb légköri befolyások bekövetkezni. A hivatászerű idők az idej májusban veszedelmes napok gyanúval jelzik 14-ét és 24-ét s különösen a szőlős gazdák figyelmet hívják fel a védekezésre eme félelmetes napokon. A bekövetkezőt fagyot szerintük erősen csökkenteni lehet a papirtakaró, füstterjesztés, viharagykú igénybevétele által a szőlőknek és gyümölcsöknek. A viharagykúval azonban nézetük szerint vízszintes kellene lenni, hogy a légrétegeket közvetlenül a tőkék felett idézzék elő, ami azután a szélhez hasonlóan megakadályozná a fagyot. Legbiztosabban megővendő a bekövetkezőt fagyot a telefon vagy távív vezeték. Ha egy-két nappal előbb magas hangon szól, a fagy biztosan bekövetkezik, ha csendes, vagy lassan zümmög, a gazdák minden aggodalom nélkül lehetnek.

— **Az új bankjegyek.** Az osztrák magyar bank bécsi papotájának harmadik emeleti helyiségeiben készülnek a bankjegyek. Hosszu sorszoba és terem szolgál a czipára. A rajzteremben készül a bankjegy művészi kivitele. A vázlatokat, terveket elismert erők készítik s ezután következik a véso munka. A bankjegyek papírosát külön kell preparálni. Mindenekelőtt teljesen át kell mentesnek kell lennie és speciálisan tulajdonosságunk, hogy többszörös nedvesítés és szárítás ellenére sem szabad anyagának kiterjedésének vagy összehúzódni, nehogy a különféle manipuláció után újra keljen megmérni. Az előkészített papíros azután sokféle munkát megát, míg lesz belőle ropogó bankó. A műtermekben éppen most készülnek az újonnan kibocsátott koronás bankjegyek tervezetei. Rösler Rudolf festő rajzolta ezeket, a részleteket és a kivittelt azonban a bank nyomdájának műterme készíti, amelynek élén Mayer igazgató áll, aki igen neves, elismert szakember. Az idén először is a 10, 20 és 50 koronás bankjegyeket készítik el, jövőre a 100, 500 és 1000 koronások. Az új ezresnek körülbelül olyan a színe, mint a mostani ezerforintosé. Ennek a formának megfelelően fokozatosan ki.ebnek a csekélyebb értékek ugy, hogy a tizkoronás 80—120 milliméter terjedelmű. A bank nyomdájának az a szándéka, hogy a kibocsátandó bankjegyeket már szintűben is megkülönbözteti egymástól, így a tizkoronások violaszínű, a 20-asok vöröses, az 50-esek kék a 100-asok zöld, az 500-asok világos szürke és az 1000-esek világos barna nyomásnak lesznek.

— **Nélkülözhetetlen házigyógyszer** a Pserhofer-féle vízértiszító labdacsoq, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehez emésztés, gyomorbaj, kólika ideges, fejfájás, sápkór stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekedj mindenki, ha állandóan készenlben tartja a labdacsoqat, melyek számtalan esetben csodás hatásúknak bizonyultak. 1 takeres, mely 6 doboz a 15 labdacsoq 1.05 forint. A péz előzetes beküldése után 1 takeres 1.25 frírt, 2 takeres 2.30 frírt, 3 takeres 3.35 frírt küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs I. Singerstrasse 15.

Közgazdaság.

Milyen lesz az idej gabona ár alakulása?

Ugyan messze állunk még az aratás idejétől mégis érdeklődéssel s kíváncsisággal várja az egész ország gazdaközönsége, hogy milyen lesz az idén a

gabona ár alakulása; E váncsisággal annál is inkább, mert mióta az áremelkedésben némi javulás mutatkozott, általános lett a vélemény, hogy ez árjavulás nem sportán jegyű, de állandó.

Bennünket, kik kénytelenek vagyunk természetünk fölőlegét a külföldön értékesíteni, kétségtelemül érdekel az európai államok természetének fejlődése is, de még inkább azon államoké, melyek a világ piacra dobott óriási készleteikkel döntő hatást gyakorolnak a nemzetközi ár alakulásra.

E tekintetben első helyen az északamerikai egyesült államokot kell fejlegyennünk, amely állam a század második felében, különösen a vagy polgárháború befejezése óta nőtt oly félelmes verseny-társrá. Ez államnak gazdasági fejlődése valóban bámulatos. 1851-ben még csak 119 millió hektár művelés alatt álló területtel bírt, s 1860-ban a terület már 165 millió hektárra emelkedik, a kilenczvenes években pedig meghaladja a 250 milliót. A művelhető terület emelkedése arányban emelkedett búzával bevettelt területre is, a mit e két szám igazol. 1860-ban 7.4 millió hektár, 1890-ban 15.6 millió hektár. Visszaszá a buza természetben csak most az utóbbi években mutatkozik, s ennek oka semmi egyéb, mint az, hogy konkurrensra akadt, ki még előbban termel, s ez India.

Kelet India 1880-ban jelent meg az európai piacon, s pemecak nálunk keltett rémületet, hanem az északamerikai termelőknél is; — s bár kelet India igen primitív eszközökkel gazdálkodik, mégis félelmetes verseny-társ, mert a forgalmi eszközök tökéletesítése ten óriási előhaladást tesz. — Anglia a világ leggazdagabb országa, Indiában eddig körülbelül 4000 kilométer hosszú vasutat épített és az Indiában még kiépítendő vasutakat értékét 350 millió arany forintra becsülik. Hogy mily szédítően emelkedik az indiai buza behozatal, azt mutatja azon körülmény, hogy a kivittel 1873-ban 2 millió, 1882-ben 88 millió, 1892-ben már 150 millió arany forintra felüli értéket képvisel.

▲ Harmadik s így buza exportáció ország Oroszország S bár a termés mennyiségére messze elmarad Amerika mögött, mégis nagy jelentőséggel bír reánk nézve egyrészt földrajzi fekvésénél fogva, másrészt azon körülményét fogva, hogy a forgalmi eszközök ott is bámulatosan terjednek. A vas- u. ak nyakra főre készülnek, a víz utak kivitelre alkalmazása tetetnek, s a szibériai vasút kiegészítésével új vesztélye fejeget, mert el lehetünk készülni arra, hogy Europa piacát a szibériai buza fogja elárastani.

Ha az amerikai, keletindiai s oroszországi nagyarányu termeléshez hozzá vesszük, még azt, hogy tengerentúli országok szállítási díja roppant alacsony, például Chicagóból—New-Yorkig 2 koronába s onét Londonba 1 korona 38 fillérbe kerül a mi pénzünk szerint egy quarter viteldija, sőt néha még az is előfordul, hogy a búzát mint balástot, mint hajót terhel ingyen szállítják át, úgy azon konsequenciája jutnak, hogy a tengerentúli államok s a többi búzát termelő országok konkurrencijája veszedelmes fenyegető, s hogy újból árapadást fog előidézni.

A magyar gazdákra tehát nem rajmi kedvező, nem valami fényes napok fognak felvirradni. Epen ez okból nem eléggé hangsúlyozható, hogy iparkodjunk holdankinti átlagterméseinket a rendelkezésünkre álló minden eszközzé — helyes vetőförgő, okserű talajmívelés, a mi foszforország talajainak alkalmas foszfortrágyák, jó vetőmag — stb. felhasználásával fokozni. Ha képesek vagyunk a holdankinti átlag termést csak egy két métermászával is növelni úgy igen könnyen helyre állíthatjuk az egyensúlyt az áringadozásban.

— **A haj növese.** A haj élettani viszonyairól még csak igen keveset tudunk, mit bizonyára a kopaszfejűek sajnálnak leginkább. Gyakran egészen téves nézetek vernek gyökeret, amelyek azonban akárhánszor tudos elméből erednek. Így még 1856-ban is egy érdemes természetbúvár azt hirdette, hogy a haj még az ember halála után is megnő egy darabig. Általános továbbá az a hit, hogy a rövidre nyírott haj gyorsabban nő, mint a hosszú. Ennek az ellenkezőjét csak nemrég mutatta ki egy német tudos, meg pedig igen pontos módszerrel. Fiatal embernek is rendszeresen gyorsabban nő a haja, mint az idősebbnek. Az említett tudos a maga haját tapasztalata, hogy a míg husz éves korában haj hónapokint átlag tízeztől milliméterrel nőt, addig hatvan éves korában a hónapokint való hajnöves csak tízeztől millimétert érte el.

Nyilttér

*) Az e rovat alatti közl. nem vállal fel. a szerk

Fouland-selyem-ruha 8 frt 40 król feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Minták postafordítványt küldetnek; nemkülönböztetve fekete fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 król 14 frt 95, krig méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (os. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Dr. Kuras József

sebész- és nőorvos

Regede, Hauptplatz 133.

(R. Fluck-féle vendéglő.)

Rendelő órák: délelőli 9—12-ig délután 2—5-ig.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy

600 liter

Saját termésű

valódi tótsági, tiszta és jó minőségű

szilvóriumom

eladó.

☛ Az ár egyezség szerint. ☛

Gergőcz Miklós

földbírtokos,

Andorhegy

u. p. Mártonhely (Vas megye).

1—3.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy rektáron tartok

dusgazdag választékban

szir- és emléktárgyakat,

melyeket az

F. GREIN

grácsi híres czégtől szerzem be

és fentti czégek eredeti árában adom el.

Együttal ajánlom magam mindennemű

szobafestési munkák elfogadására.

Minták és költségtervezetekkel mindenkor és bárkinnek szívesen szolgálok.

Vidéki megbízásokat árfelemlés nélkül teljesítek.

Schmiederer Hans,

1—25.

szobafestő.

Regede, Tabor 74.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házászer ellenállt az idő megpróbáltatásainak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmazták köszvényel, oszúnnal, tagnagyfajtságnal és meghűlésseknel és az orvosok által be-dörzsölésre is mindig gyakrabban megidéztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákolata Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem több kész-bortéki átánzt van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedegye és Richter-féle gyógy-ás nélkül más nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER P. AD. és társai, RUDOLSTADT
es. és kir. udvari szállító.

Legnagyobb választék!

A közelgő idényre bátorkodunk a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe hozni, hogy nagy bevásárlások által azon kellemes helyzetben vagyunk

bámulatos olcsó áron

első rendű stíriai vasat oroszlán jeggyyel, *első rendű stíriai* tengelyeket, *első rendű stíriai* fekete-, ónozott és horgonylemezeket, *első rendű stíriai* ekevas és ekekormányokat, *első rendű stíriai* sodrony és sodronyszegeket, *első rendű szabadalmazott patkószegeket* egymint:

kapákat, ásó- és lapátokat, fejsze- és serpenyőárút

szép és hibátlan kivitelben adni.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat

Traverznik és avult vasuti sinekből

építkezéshez minden hosszu és magasságban, valódi

Júdenborfi Portland és Román cemenetet,

mely mindig legjobb és friss minőségben kapható.

Vasalásokat, bel- és külföldi szerszámokat

ülő- és fürdő kádakat horgony lemezből, vasbutorokat, varró- és mezőgazdasági gépeket, minden fajta **takaréktűzhelyeket** és **konyhaberendezéseket.**

Főraktár a legjobb és legkiadósabb valódi

Wiesi fénydarab, morvai kovácsszénből és Coaksból

nagyban és kicsinyben.

Szives pártfogásért kérve, maradtunk mély tisztelettel

URAY TESTVÉREK EZEELŐTT THURMANN M.

vas- és fűszerkereskedés a „VASUDVARHOZ“

REGEDE.

Legnagyobb választék!